

Vtorek, štetrtek in soboto
izhaja in velja v Mariboru
brez posiljanja na
dam za vse leto 8 gl. — k,
za pol leta . . 4 . . —
za četrt leta . . 2 . . 20 . .

Po pošti:

Za vse leto 10 gl. — k,
za pol leta . . 5 . . —
za četrt leta . . 2 . . 60 . .

Vredništvo in opravnitvijo
je na stolnem trgu (Dom-
platz) hiš. št. 184.

Oznalija:
Za navadno drestreno
vrato se plačuje
6 kr., če se natisko skrat.
5 kr., če se tiska skrat.
4 kr., če se tiska skrat-
vejo po prostoru.

Za vsak tisk je plača-
kolek (tempelj) za 30 kr.
Rokopisi ne so vračajo,
dopis naj se blagovoljno
frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Št. 39:

V Mariboru 3. aprila 1869.

Tečaj II.

Skrajna straža.

Zagovorniki sedanje omahljive politike naših državnih poslancev so svoje ločenje od politike česke in slovanske sploh često s tem zagovarjali, da so nas Čehi v svojem federalističnem programu vrgli v neko notrajno-avstrijsko zvezo, katera bi bila kakor se samo ob sebi umeva zopet nemška. Ti modrijani pa so pozabljali, da se je ost tega izgovora obračala proti njim samim, kajti dokler so naši zastopniki v parlamentih molčali o osnovi Slovenije in samo med šterimi stinami morebiti mislili nanjo, dokler torej slovenski zastopniki sami niso sebi in svojemu narodu vedeli najti primernega prostora v federalistični državni osnovi, ni bilo tirjati, da bi naši federalistični zavezniki tam govorili in za nas skrbeli, kjer smo mi sami molčali. Odkar pa je slovenski narod jasno in javno izrekel, kje in kako hoče stati v avstrijski federaciji, bili so Čehi vsegdar pripravljeni sprejemati naš program v svojega. Iz citatov, kar jih je „Slov. Nar.“ prinesel iz českih listov, znano je to že našim čitateljem. Da pa Čehi nikdar ne izpuste prilike pokazati nam svoje simpatije, naj kaže sledeči članek katega je praska „Corresp.“ v svojem 89. številu pod predstoječim napisom prinesla. Tu beremo:

„Slovenci so tako grozovito razkosani po celi vrsti raznih dežel, da naj bi po vseh krajih prav posebno delavnost razvijali, da si pri splošnem narodnem gibanju pridobe svojo veljavo. Oni so edini narodni živelj v Avstriji, katega stiska in pritska dvojno premočno narodno prizadevanje — nemško in italijansko. Omenjeno razkosanje še dvojno otežuje ubraniti se nasprotnih prizadevanj in mi smo vselej obžalovali, da Ljubljana ni močna dovolj, da bi bila dostojno središče delovanja in obrambe. Saj si tam zadnje čase niso mogli več ohraniti večine v mestnem zastopu, in če je tudi v deželnem zboru in njegovem odboru večina slovenska, ovira že omejena kompetencija živahnejše delovanje in potem tudi kompetencija ne sega čez deželne meje kranjske. V drugih deželah je treba torej še ostreje vse žile napenjati, ako nočejo Slovenci, osamljeni in v manjšini, kakor so povsodi, popolnoma biti premagani.“

„Pri takih okolišinah moramo biti srčno zadovoljni slišati, da so se nedavno vse volitev za tržaški mestnizbor v okolici k mestu spadajoči skozi in skozi izvršile v smislu Slovencev. Kakor znano, nima ta volitev samo vsakako omejene vrednosti volitev mestnega zastopništva samega, ker ima tržaško mestno svetovalstvo tudi pravice in delokrožje deželnega zastopa. Italijanska „progresso“-stranka si je pač na vse kriplje prizadevala, da bi razcepila slogo okoliščinov in v istini je vsaj to dosegla, da se mnogo volilcev volitev ni udeležilo, kar pa konečnega vspeha vendar ni moglo zbraniti. Če imajo tudi še italijanski progresisti, ki so se v mestu skozi in skozi volili, konečno vendar še večino, stojé jim vendar slovenski zastopniki združeni in kot trdna stranka nasproti, ktera bo v narodnih kakor tudi v političnih zadevah preprijetju italijanistom vsaj neprjetne zaprake delala.“

„Trst je skrajna straža, na kteri imajo iz Italije semkaj segajoči akciji nasproti ti slovenski stražniki prav veliko vrednosti. Še so v spominu

brezobzirnosti, s katerimi so pred kratkim privrženci „progresitov“ postopali proti nasprotujočim okoliščinom, in posamezni dogodki pri zadnjem potovanju cesarjevem, o katerih se res v javnih časnikih ni ničesar omenjalo, kateri so se nam pa sporočili po privatni poti, zadosti dokazujejo, da tržaški okoliščini še niso prav nič odstopili, da ne bi težili za svojimi nameni. Razvedelo se je, da se je g. minister notrajnih zadev, ko se je zadnjikrat mudil v Trstu, prav krepko izustil proti tem težnjam; žalibog do zdaj nismo zapazili, da bi bila vlada, prepričana o važnosti stvari, iskala in nasla sredstev ter pripomočkov, da bi podprla oni živelj, ki bi po zakonih naravnih mogel biti tam edina protipeza. Tako sami sebi prepričeni morajo Slovenci svoje moči tem krepke napenjati, da lastnih tal ne izgubé in da si s časom pridobé več in več veljavo in moč.“

„Njih najživejše prizadevanje mora na to meriti, da v Trstu samem dobodo kaj tal, kajti čisto poitalijančeno mesto je v okolo in okolo popolnem slovanskem kraju prava anomalija, ki se v svojem bistvu vsled več stoletnega razvijanja dé sicer tolmačiti, ki je pa v svojem jedru vendar povse unenaravna. Torej bodo morali slovenski zastopniki in njih prijatelji si zlasti za to prizadevati, da se ne le stavijo proti politično-narodnim skokom svojih nasprotnikov v brambo, ampak bodo morali tudi dosledno na to delati, da se po pravici in pravičnosti obzir jemlje na potrebe in koristi slovenskega prebivalstva. To velja ne le v duševnem, ampak ravno tako tudi v materialnem obziru; skromnost bi bila tú ravno tako napačna, kakor bojavljivost, in greh bi bilo, ko bi svoje popolne pravice ne tirjali tudi v narodnem obziru. Res je lahko že naprej misliti, da se bo italijanska stranka branila v tej zadevi spolnovo vso svojo dolžnost, pa vendar naj se na slovenski strani ne opusti nobena prilika in se zmerom tirja vsa in popolna pravica. Kar morajo slovenski zastopniki posebno tirjati, je to, da se ne povračajo zopet prizori, ko bi bil Slovenec tako brez vse postavne brambe, da bi smel kakor nedavno po njem udrihati, kdor bi hotel; da se v uradovanju zadosti tirjatvam jezične ravnopravnosti in da se slovenskemu prebivalstvu v javnih učilnicah dá prilika v najširji meri udeležiti se šolskega poduka, ter da se ne sili več zatajevati svoj prirojeni jezik.“

„Da se pa to in še mnogo več doseže, je pač treba, da se stranka trdnje v stalno vredi, potem pa stopi v neprenehan zvezzo z drugimi središči slovenskega delovanja. Le taka vzajemnost, skupna podpora in menjobno pospeševanje po skupnem in enotnem črteži more voditi do ciljev, kakoršnih je treba. Vse to priporočamo slovenskim rodoljubom v resen prevdarek, da ne bi ena njihovih „skrajnih straž“ trpela škode.“

Doslednost nemških svobodnjakov.

„Duo cum faciunt idem non est idem — ali po slovenski: kar je za enega pravica ni za drugega: to je bilo pač v časih Horacijevih menda resnično, ko je „božji“ Avgustus mogočno trl starorimsko svobodo, a denes ko pravimo in vidimo, da se ves svet bori za enakost pred postavo, ko se podirajo privilegi in več pravice nekaterih stanov, pač se ne sme več tako

Listek.

Poslednji bosanski kralj.

(Zgodovinsko-romantičen obraz; češki spisal Prokop Chocholoušek, poslovenil Podgoričan.)

V.

(Dalje.)

„Kaj neki čenčaš!“ — začudi se Staniša.

„Zakaj pa tedaj divjaš za njo?!“ — oponese mu Mirko.

„Vrag vedi rés, zakaj!“ — odreže se Staniša, „ali že vsem, kaj je to, sama slepa poslužnost, nič drugega ne. Hudir naj me, če se le kokličkaj genem še naprej za njima.“

„Ala, daj roko, Staniša!“ — reče mu Mirko, vstane in stopi k Stanišu, „prav iz srca si mi govoril.“

„A meni!“ — dostavi Bogdan.

„No, dobro,“ — omeni Staniša, „kralj Tomažević naj le sam besi za njima, jaz še ne kihнем na zdravje njegove milosti, verujeta, da ne.“

„Čujta, kaj vama povém, junaška brata!“ — na enkrat povpraša Mirko nekako skrivnostno.

„No, kaj?“ — obrneta se k njemu radovedna oba tovariša; tudi Staniša lehno vstane od hrastovega debla.

„Že smo jima bili za petami,“ — pové Mirko.

Bogdana posili glasen smeh, sunč Stanišo nekolikrat v rebra in vikne: „Staniša, ali si ga slišal? — Kakor da bi bila slepa midva! Ali si nisva včeraj kazala čisto novih stopinj dveh konjev po travi; enemu konju se je globoče vdiralno, tega je Ilija jezdil, kraljica pa je sedela na onem, ki je laže nesel.“

„I to se ve, da,“ — potrdi Staniša, „saj se mi tudi zdi, kakor bi pred seboj videl oba zdaj-le.“

„Tedaj sta ju videla tudi vidva!“ — začudi se Mirko in v zadregi popravlja pas, „no, to je dokaz, da perjanik ima sokolje oko.“

Staniša se obrne naprej, obe dlani nastavi na usta in na vse grlo zaupije: „Z Bogom, kraljica! Z Bogom, Ilija! Ni Mirko ni Bogdan, ni Staniša — nobeden ne enkrat ni stopi več za vama!“ —

„Kaj kričiš?“ — oglasi se Bogdan nevoljno.

„Saj si slišal, kaj,“ — odvrne Staniša, „če me nista slišala, nič zato ne, ako pa sta me, oddehne si kraljica, a stari Ilija, ta se prepiča, da ni še vgasnila bratovska ljubezen perjanikom!“

Ko jutro napokne, rés se vrnejo Mirko, Staniša in Bogdan, ali čudovito! — čem bolj se stičejo pota, tem bolj raste krdelo. Z vseh strani vró nazaj perjaniki in ko pridejo na veliko cesto, kako uro od Sutiske, ne manjka nobenega, ki so poprej ta dan šli za ubežno kraljico — za darilo, katega je bil Tomažević obljudil tistem, kteri vjame ubežnico in ubežnika. Ali je rosa ohladila jim gorljivost, ali so vrnilje jih tiste misli, ktere Mirka in njegova tovariša, ali kaj? Kdo zna to? Kakor navadno, pozdravlja se in molče dirajo naprej v Sutisko.

„Oh! ali vi tudi že nazaj? — vskrikajo tovariši tovarišem, ki se dohajajo na poti.

„A vi?“ — povprašujejo jih dohajalci.

„Saj vidite, tudi!“

„Kaj pa, ali ste kje videli ubežnika?“

„Nikjer ne.“

„Bratje, a kaj poreče pa kralj?“ —

„Kaj nam mar?“

„Renica!“

Zdaj biči zazvigači v zraku, konji planó v skok, in kakor na zmajih, tako dirajo vsi nazaj v Sutisko.

A kralja ni več doma, že poprejšnji dan je sutiški samostan zapustil z vsem dvorom vred in nemudoma vrnil se v svojo stolico: v trdujavu Bobovec, dan denes Travnik. Ko hitro se mu je razkadiila jeza, ker sta bila pobegnila kraljica in Ilija, loti se njegove duše velika bojezljivost.

pravilo raztezati v politično življenje. Najmenj pa bi smeli v dejanji po tem pravilu delati oni, ki pravijo da so liberalni, ako nečejo da jih bo zgodovina ravno narobe sodila. In vendar ravnajo po tem pravilu, ravnajo vlasti kar se tiče ideje federalizma v Avstriji.

Pogledimo si velike časopise, ki zagovarjajo zdanjo, samo na dvoje deljeno centralizacijo, in federalizem kakor nevarno počast malajo vernim svojim. Gotovo so Slovani, kteri se sami borimo za narodno in individualno svobodo, veselimo, da so se Španci otresli jarma, kteri jih je žulil. Majhno število politikov je med nami, kteri se dade slepitи налиčji, ki jo je prejšnja španjska vlada imela samo za to, da je laglje vsako svobodno gibanje zatirala s krvavo roko. Glasila, ki pri nas federativno svobodo avstrijskih narodov zasramovalno odbijajo, ne morejo svojega pravega spoznanja zatajiti in vidi se, da žele Špancem to kar mi republiko bolj na federativni kakor na centralistični podlogi. Z vso pravico očita „Presse“ da madridskih korespondenčnih večina namera ustava napraviti po „najboljih izgledih“ in ne po naravnih potrebi dežele. Da bi pa puščo obrnila in avstrijskim ustavodejem kar jih je na vrhuncu, očitala, ka ne delajo po naravi in potrebi naše od drugih evropskih različne države, temuč da delajo po kopitih, ki se pri nas ne prilegajo, to jej ne pride na um.

Pogledimo na Francosko. Treba je le po vrhu francosko zgodovino najnovejega časa poznati in vč se, da je zdanji francoski Napoleon, prelomivši najsveteje priskege, potepal narodove pravice ter zbral v svojo roko vse oblasti. Tudi tu ne morejo našim prizadevam nasprotni ljudje zatajiti pravega spoznanja in z vso pravico se n. pr. drug velik list „N. f. P.“, ki še z večo nesramnostjo mlati po Slovanih in avstrijskem federalizmu, oglaša proti samovladno gospodrujoči centralizaciji na Francoskem in pravi: „Malo je politikov na Francoskem, ki imajo razumljenje za to, da je svoboda v tesni zvezzi z federalizmom.“ To je zares pravo načelo, v zgodovini potrjeno. Vladni listi to vedo, ali na avstrijsko državo tega načela nehté raztegniti, ker bi pač svoboda prišla, ali nemškega gospodovanja bi konec bilo.

Razmeram na Nemškem nasproti zagovarjajo vsi ti glasovo demokratično federativno svezo in odbijajo prusko centralizacijo. Severo-ameriške države, ki so federativno zvezane so tudi njim izgled dovršene državne ideje. S kratka povsod se od istih ljudi priznava isto načelo, katero se pri nas doma v Avstriji pobija.

To pa nas Slovane, ki se nádejamo, da bode pravica in svoboda zmagala, tudi z prepričanjem navdaja, da se za pravično več borimo in da bode zmagosnosno osvetila se pred ali pozneje.

Kranjsko učiteljsko društvo.

31. marca je imelo učiteljsko društvo kranjsko svoj glavni zbor. Kakor poroča „Tagbl.“ mu je predsedoval g. Andr. Prapotnik in se ga je udeležilo 30 članov.

Perovodja je naznaniil zbranemu društvu vspehe, ktere so imele lansko leto sklenene in vladu poslane resolucije tega društva. Iz sporočila je razvideti, da ministerstvo noče preklicati svoje že tudi v našem listu ostro grajane določbe, da se ne smejo v ljudskih šolah deliti darila; pač pa se je vzelvo vežbanje na violinini med obligatne predmete učiteljskih pripravnin; tudi je izreklo ministerstvo, da bi bilo želeni berila o kmetijstvu in gospodarstvu in priznalo, da nikakor ne zadostuje oddelek kmetijstva, ktere ga nahajamo v dosedanjem slovenskem berilu. Nadalje je naložilo ministerstvo društvenemu odboru, naj sestavi natančen načrt obstnjskega berila. Gledě društvene prošnje, naj se učiteljem izboljša materialno stanje, je ministerstvo izreklo, da bo na to prošnjo skrbno obzir jemalo, da se pa izboljšanje more doseči le s pomočjo deželne postavdaje. Glavni predmet posvetovanja

„Izdajstvo preži va-me okrog in okrog, nič več nisem varen, še sredi svoje straže ne!“ — jame jadovati in zaklene se v svojo izbo, še matere ne pusti k sebi.

„Ta Ilijja, ta Ilijja?“ — toži skoro obupno, „ta ve tisto grozno skravnost, vse zna ta stari pes! — Oh! ali ni bila to le moja fantazija, ali ne maščevalni duh — maščevalni, pravim? ha ha!“ — zasmeje se na glas, — „v možganih so se porodili duhovi in boječnost ni dala izpoznati mi tega starega psa, ko je bil tako nenadoma prikazal se v šatoru tam pred belajskim gradom“. A stresne se, mrtva bledost mu oblije obraz, kakor brezmišljen, zamizi in zatisne si ušesa z rokami. „Ali mi bode njegov glas zmerom donel po ušesih? — ali mi bode zmerom pred očmi?“ — Velike potne srage se mu prikažo na čelu. „Proč!“ — škriplje s zobmi, „nikogar nečem videti, nikogar slišati!“ in zopet umolkne. „Kako?“ — spregovori naposled poluglasno, „kdo to šepeče tukaj? — gorje otroku, ki je nevreden očinega blagoslova, pa je vendar dobil ga, takemu ni blagoslovo, temučkletev — ljubezen in molitev —“ ječi nevoljen. „Ha“ — topotne z nogoi in poskoči, „vraga, zakaj se posmehuješ mi! To je dejal, a mrtev je in leži v tem samostanu, težek kamen leži na njegovem grobu — njega se ne bojim, ne bode se trgal z menoj za krono, ki jo jaz nosim — ali kako?“ — izdrami se na enkrat, „ali pa je rés moja? Ljudstvo me ima za kralja, za očinega deda, ali krona mi dozdaj ni še zalesketala na glavi. A jaz — blagostnik, —“ miri samega sebe, „praznih prikazen se bojim, bojim ženske in svojega sluga, pomoč pa mi je tako blizu! Če sta prav pobegnila, kaj zato, suj se ne bojim več, pokrijem se s krono, in njen lesk prezari žalobo udovici in slugi!“ —

Poprep je bil tako boježljiv, zdaj pak je ves zaupljiv, vsa nevarnost je izginila mu na enkrat, in jasnega lica priganja, da bi brž odjezdil v Bobovec.

Vojakcija se čudi kralju, kaj mu je tako brž šinilo v glavo; prece gre k njemu.

„No mati!“ — pozdravi jo Tomažević veselega lica, „ali se priprava

je bilo vprašanje, kako se je učiteljem obnašati glede nove postave o ljudskih šolah. Za govornika se je najprvo oglasil g. Močnik, ki je zagovarjal, naj se v ljudski šoli područuje v dosedanjem verskem duhu. Govornik nasvetuje resulocijo v tem smislu. Proti temu nasvetu se je oglasil učitelj Eppich kazaje na novo šolsko postavo, ktera že sama izreka, da je namen ljudske šole **versko-nravna** odgoja. Z Eppichom sta se skladala tudi učitelja Dermel in Stegnar. Učitelj Lesjak pak je menil, naj bi se o tej stvari ne razgovarjalo. Pri glasovanji ni obvezala Močnikova resolucija.

Nadalje je govoril učitelj Eppich o potrebi in koristnosti podružnic učiteljskega društva povdorjače, da je le s združeno močjo mogoče ljudsko omiko pospeševati. Zbor je pritrdir govornikovim izpeljavam. Tudi se je sklenilo obrniti se do odbora društva za penzije udovam in sirotam kranjskih ljudskih učiteljev in društvo prosi, naj bi naznilo, kako stoji in se gospodari z društvenem premoženjem. Končno se je volil društveni odbor. Izvolili so se: za predsednika Andr. Praprotnik, za blagajničarja Močnik, za odbornike Gerkman, Belar, Tomšič, Raktelj, Šot, Gorekar, Kuhar in Stegnar.

D o p i s i.

◦ **Iz Ljubljane**, 1. aprila. — r— [Izv. dop.] Bodí mi dovoljeno, da denes o stvari spregovorim, ki sicer ni politična, pa vendar izvrstno vseslovenska, kajti ne tiče se samo Ljubljane, temuč vsacega rojaka, ktereju je duševno naše razvitje, razvitje našega jezika na srci. In to je veliki slovar, ki se ima izdati na stroške slov. mecenja škofa Wolfa, in kterege je dobil g. Levstik v delo, kakor je bilo zares najbolj prav, kajti jaz bi ne vedel, da bi bilo to jako imenitno delo moglo priti v vednostno vestneje in veščej roke. Vedeti pa je treba, da ima preskrbovanje te stvari v rokah nek odbor, ki je sestavljen iz nekoliko jezikoslovnih diletantov precej starega kopita, in pa iz dveh ali treh pametnih mož, ki sicer niso jezikoslovci, pa imajo pojem kaj je vednostno iskanje. Prvi delajo slovarjevemu vredniku, ali da bolje rečem in pravilneje: slovarjevemu pisatelju g. Levstiku večne sitnosti. Oni bi radi videli, da bi slovar, kakoršen bi že bil jutri izšel, da-si v politično-narodnih vprašanjih priznajo na polžovo geslo „počasi se daleč pride“, — tedaj ravno narobe, kakor duh denašnjega časa. Pri tem menda ne pomislijo, da prvič bomo imeli Slovenci, ker nas je malo in imamo malo denarja, za veliko časa samo enkrat materijalno zmožnost tako obširno in veliko delo dobiti; drugič, da baš zarad tega moramo paziti, da delo ne bo efemerno, temuč, da bode zares ne samo na vrhunci denašnjega časa, temuč da bodo tudi prvotne preiskave pisateljeve dovršene s tehnimi študijami, ktere se črez noč in dan ne dadé zvršiti. Levstik sam je že enkrat v Novicah obširno razložil koliko priprav in študij je treba, da je delo zares vredno tega, kar ima biti. Vendar se čujejo vedno glasovi: „kaj daj bo prišel slovar? ali bo skoraj?“ Da, „Besednik“, sem slišal praviti, da je celo svoj humor spustil in dejal: o sv. Nikoli. Prepričan sem, da ko bi hotel g. Levstik slovensko-nemški del besednjaka tako zverižiti, kakor je zverižen nemško-slovenski, naredi ga v pol leta. In da je nemško-slovenski del slab in nepolen, to mi bo vsak pritrdiril, kdor ga je rabil. In nekteri udje onega odbora menda bi radi, da bi bil slovensko nemški del ravno tako polovično v naglem sfrfrano delo, ker so že dolgo časa v večnem priganjanji. Koliko ima nelepa osobna neprijaznost nekterih do g. Levstika svoje rogovce v tem, da se mu od ene plati hoče v delo šušmariti, nočem govoriti. Istina je to, da je nekaj teh gospodov toliko časa „priganjalo“, da je bil g. Levstiku ob novem letu honorar obustavljen in da se slovar zdaj ne dela. Kaj bo oni odbor zdaj storil? Med seboj nima nobenega zmožnega in že „Jurij s puško“ je dobro povedal, da ko bi zdaj Diogenes svetilnico v Ljubljano prišel, iskal bi zastonji Levstika II.

viš? Le še uro, a menim, da budem že na poti v Bobovec."

„Zakaj pa se ti tako mudi, dragi sin?“ — povpraša ga mati. „Samenda nisi otrok? Zdaj se jezi, zdaj je ves plašen in zaprt, zdaj zopet tako na enkrat.“

"Ali se ti čudno zdi to?" — rdečica Tomaževića oblijе, "v Bobovc sem pustil ženo z rodovino vred, zdaj bi jo pa že videl rad."

"Ali ta zelja se ti je vnela tako?" — povpraša Vojakcija po kratkem zamišljenji in ostro pogleda sina.

„Vnela se mi je r̄es, jako vnela,“ — odgovori Tomažević i poobesi oči.

„Sin, sin!“ — dvigne Vojakcija žugalno roko, „jaz sem te imela pod svojim srcem in nikoga nisem ljubila, samo tebe, in twoja duša in moja sti ena; nikar se tedaj ne norčuj z menoj. Vjeda te neka grozna skrivnost, ta te tako žene v takovo nemogočnost, morebiti med tem samostanskim zidovjem tiči ta skrivnost.“

„Mati!“ — vskrikne Tomažević, in iz tajne hudobnosti mu zard obličije, kri zalije oko; jame škripati z zobmi in s skrčeno pestjo stop

Mati pak pokojno stoji; mogočno ga gleda in hudo, da se je kateri

stresnil strastnež, prebledel in s obema rokama zakril obraz.
„Mati mati! — vikne bolestno, „ali tudi ti si zoper mene?“
„Neumnež!“ — spregovori Vojakcija — in srdito ga začne gledati ali hitrejše njegova bolest topi nje jezo, hitrejše vedri čelo, nego pomla danjsko solnce taja sneg; stopi k njemu in položi mu roko na gorko čelo,
„Bolen si, ljubi sin! — čelo ti kar gori, kakor bi bil mrzličen; nek črv te razjeda srce, pa groza te je, še materi nočeš razodelti svoje skrivnosti, ali ni res? A, pa saj ne hrepenim po tej skrivnosti, časi je boljše, da nerazodelta ostane kaka skrivnost, da še v lastno misel ne bi švigala, in tako mendata je tudi ta tajnost, ki tebi buri v srci. Le molči, bojim se njenega razodelja, bojim za trdno izvedeti to, kar slutim. Ali vedi se moški, dragi sin, bod-

Kdor ima količaj pojma o vednostnem delu in o kako razvitem stanji denašnjega slovanskega in občnega jezikoslovstva, razvidi, da se bodo od Slovencev, od Slovanov in od vednosti sploh stavile na to delo vse druge tirjatve kakor na navaden besednjak, ki kacemu prestavljalcu rabi za to, da zdaj pa zdaj kdo besedo poišče, da ve kaj pomeni po nemški. Za tako rabo bode zadosti Janežičev slovarček, ki je boje tudi zdaj v delu. Od Levstika pa bomo zahtevali, da nam globlje v jezik posveti. Torej je puhal in piščal izgovor omenjenih gospodov: „da narod tirja naj se slovar hitro izda“. To prvič ni resnica, drugič pa je opomniti, da ko bi to tudi res bilo, bila bi ravno njih prva dolžnost kakor tudi vsacega izobraženca, načodu povedati, da je ravno za narodno reč, za naroden jezik, za slavo narodne vednosti bolje, ako je delo dovršeno, nego pa ako je hitro skolovraten. — Jaz sicer nisem v jezikoslovju Levstikov brat, pa mislim, da bi mi v tej stvari moj nekdanji učitelj Miklošič prej pritegnil kakor Marnu in Lesarju. Torej bo onim odborovcem slovenski narod enkrat bolj hvaležen, ako se z Levstikom pobogajo, ako mu potrebnih pripomočkov pripravijo in tako delo zares spešijo. Ako ostanejo pri zdanji diletantični volji, utegnó kmalu v bodočnosti zvedeti, da se bo dejansko skazalo, ka je tisti narod, ki pravijo da brž slovar zahteva, proti njim, a ne za-nje.

Iz Sevnice. 31. marca. [Izv. dop.] (Slovenski tabor) Naučnjal sem Vam že veselo novico, da so rodoljubi posavski sklenili, na nedeljo, 2. maja ob 2½ ure popoldne sklicati slovenski tabor v Sevnici. Osnovalni odbor, kterege predsednik je dež. posl. g. A. Lenček, se je že konstituiral; pripravni prostor je najet in ako nam vlada ne odreče dovoljenja in nam vreme ne kljubuje, nadejati se je na tisoče taboritov ne samo iz Štajerske, ampak tudi iz Kranjske. Slovensko ljudstvo v našem, brežičkem in kozjanskem okraju, ktemu je posebno namenjen ta tabor, je poduka v narodnih zadevah zelo potrebno; zato moramo čestitati rodoljubom, da se niso ustrašili truda in prvi v tem letu na slovenski zemlji sklicali narod, da se oglaši pred vsem svetom za svoje pravice. Kolikor je dozdaj znano, se bode govorilo in sklepal o zedinjenju vseh Slovencev v eno slovensko krunovino z enim deželnim zborom, in o vpeljavi slov. jezika v uradnije in šole. Tudi dva lokalna predmeta: napravljenje slovenske gospodarske šole za posavsko dolino in most čez Savo pri Sevnici prideta na vrsto. Kot govorniki oglasili so se neki dozdaj gg. dr. Razlag, dr. Zarnik, Sitar, občinski uradnik v Blanci, dr. Srnec, dr. Kapler iz Krškega mesta in g. župnik Ripšl.

Ker je Sevnica železniška postaja na hrvaški železnici, in se bo menda dovolila ponizana vožnja cena, pričakujemo tudi hrvaških naših bratov, ker bo letos v posavski dolini edini ta tabor. Rodoljubi, podvizajte se, da častno izide.

Iz Prvačine na Goriškem 1. aprila 1869. V. G.* — Ne zamepite mi, da Vam zdaj ko je velikonočni čas pokore že minil, nekaj pišem. Kajti o velikonočnem času je treba vse stare pregrehe, ki srce otočno delajo, iztrebiti, in se spokoriti. Saj skravnih pregreb ne budem Vam risal, ampak javne, ki so vsacemu pravemu Slovenu — nož v srce. Pregrehe, ki jih tudi še sedanja doba roditi, in nam Slovanom v srca sadi. Edine te pregrehe so: Tlačenje našega naroda. To so pregrehe, kojim bi jaz rad svetoval pokore! Slovenski narod je od veka prekotrega značaja, zarad tega je od veka tlačen, teptan, ter ima veliko nasprotnikov. To je vendar čuda, da ga niso volkovi v ovčji koži še raztrgali, kakor krotko jagnje. Le malo narodov na svetu ima toliko sovražnikov, kakor jih ima slovenski, to nas vsakdanje skušnje učé, in sicer pri vsaki priliki. Kar se nam danes v oziru enakopravnosti veselega pokaže, jutri se nam že spet skrije. Enakopravnost §. 19. to je za nas Slovane le publa teorija; vse visi na klinu, molji, snet in rija je glodajo, in pajki predejo po papirji, kjer sta enakopravnost in paragraf 19 s zlatimi črkami zapisana. Kdor ne ljubi in ne spolnjuje teh postav, ta

* Opomin slovenskega kmeta pred taborom v Biljani pri Gorici.

ni zvest državljan; tudi ni zvest tistemu, ki je te postave potrdil. Pravi zvest državljan bi moral jih splohoti, da pokaže da je zvest cesarju in njegovim postavam. Tedaj naši možje, ki imate našo osodo v rokah! dokler ne boste te postave splohoti, ne pokažete se zvest ne vladu a ne tudi vladarju. Povem vam, čas in ura sta blizu! — Slovenija ne spi več.

Slovenci! mi trkamo, zahtevamo a le počlevno, ali dokler ne bodore „viribus unitis“ v vedno se ponavljajočih in ogromnih taborjih naših pravic zahtevali, ne bo nič. Le zmerom bo: „Čakajte vi svati pred vrati, polnite mošnjice nam z zlati.“ — Slovenci že davno se zavedamo, vidimo, občutimo kako nas tlači tuja mōra; in bogne vsled vseh zavednosti in enakopravnih postav, tujčevim koristim služiti moramo. Ali dovolj je tega, tega mi več ne trpmo! „Daní se že zóra, zginola je noč, več ne bo nas tlačla sovražnika moč.“ Posijalo bode tudi nam milo solnčice skozi vrata zatvorjene v tisočletno temo, saj če ne pred, ka ko bode „Slovenija“ ustvarjena. „Slovenija“ zatvori vragom pot, in pohlepni Italiji, ki stega roko že do Save in Drave, ter misli da nas Slovence že v svoji mavhi ima. Združeni bodore so bolj lahko branili sovražnih napadov, ter pevali: „Akoravno vrag še razsaja, Slovene po svojem se sprehaja.“ Slovenci smo z dušo in telom vselej zvesti državljan cesarju in državi udani, v krvi in v imetji; tedaj dajte nam kar zahtevamo, saj ne zahtevamo drugega ko kar nam po božji in človeški postavi gre.

Vinko Gregorić, knezki junik

Politični razgled.

Tržaški Lahoni se hoté v mestnem zboru poslužiti enega navadnih pripomočkov ošabnih večin in zavreči volitve okoličnih slovenskih poslancev. Volitev g. vrednika Piano je po telegramu stare „Presse“ že zavrena, češ da je ta gospod srenjski uradnik. Sicer pa upamo, da tudi ta manever tržaških Slovencev ne bo spravil ob določeno jih število poslancev oziroma mestnih svetovalcev: nove volitve bodo pač iz nova pokazale, da je tržaška oklica vsa slovenska in narodna.

V „A. A. Ztg“ se piše iz Trsta: Niti slovensko prizadevanje v Primorji, niti misel odcepiti okolico od tržaškega mesta si ne sme poddore ali potuhi nadejati od vladne strani. Mogoče je to že glede sedanje vlade, toda vladu kakor tržaškim Slovencem je pomisliti, da denes še ne pišemo sodnega dne in da ga tudi še jutri ne bomo! —

Da se naših ministrov v javnosti popolnoma ne pozabi, mora zopet enkrat napovedana ministerska kriza pomagati. Pravijo, da je minister Berger prosil, naj bi se izpustil iz službe, da pa cesar temu ni privolil. Dober prijatelj ministerstva bi mu moral svetovati, naj ne igra preveč z ognjem ministerske krize! Ko bi bilo verovati „N. f. Pr.“ bilo bi pričakovati, da prevzame knjez Auersperg zopet predsedništvo v ministerstvu, ker Taaffe nikakor ne more ostati na tem mestu.

V dunajskih listih se bere, da se narodnjaki na Českem in Moravskem tudi letos ne bodo udeleževali deželnih zborov. Itak ni bilo kaj drugega pričakovati.

Vladni listi si prizadevajo razširiti mnenje, da je prišel vodja češke namestnije fml. Koller samo iz zasebnih razlogov na Dunaj. Češki listi pa naprej trdijo, da je Koller naravnost na cesarjevo povelje moral tje priti. V telegramu beremo: „Iz dobrega vira se čuje, da je cesar proti ministrom povdral potrebo sprave v Cislajnskiji; od ministrov pak je sprejel popis o cislajtanski situaciji.

Vsemu vladnemu tajenju nasproti trdijo poročila z Prague, Pešte in Krakove, da bo cesar to spemladi potoval v Galicijo. —

Ogersko ministerstvo hoče hitro porabiti skušnjo pri zadnjih volitvah, da bi pri prihodnjih volitvah ne imelo zopet toliko zadreg, kakor pri sedanjih. V ta namen si hoče prestrojiti volilno postavo po svojem konceptu. „Pest. Ll.“ piše: Pri zadnjih volitvah storjene skušnje so mnogostransko razkrile napake začasne volilne postave od leta 1848. Z ozirom na nje se bo vstvarila nova deželna potrebna odgovarjajoča postava. Torej g. Magyarom toliko hvalisanje postave leta 1848 tudi več ne zadostujejo — prigovor o zamoru ki je moral po storjeni dolžnosti oditi! —

Volitve na Ogerskem zdaj takole stojat: Izvoljenih je 231 Deakistov in 157 opozicionalcev.

„N. f. Pr.“ se posmehuje Poljakom in pravi: „Gospodje Poljaki bodo tako prijazni in za zdaj še sodelovali v državnem zboru. Pri shodu državnega zboru nas čaka veselje, da zopet vidimo poslance gališke. Še le kader se bo v zbornici posvetovalo o gališki resoluciji, hočejo Poljaki sklepati „kaj in kako“. — Te besede same že kažejo, da si z neznačajnostjo in breznačajnostjo ni pridobiti spoštovanja ni tu ne tam.

Romanji na Erdeljskem tudi ne vede praviti posebnih čudežev o liberalnosti ogerskega ministerstva. Tako je uradni list te dni oglasil, da je romanski narodni vodja Babes mahoma in brez službenih razlogov iz službe prisednika pri kraljevem svetovalstvu izpuščen. Stvar je napravila mnogo hrupa, kajti tu se sujojo stvari okolo sedniškega uradnika, ki se ne more kar meni nič tebi nič službe odstaviti.

Iz Berolina se javlja v „Altonaer Merkur“: Zaupna sporočila iz Buka rešte dvomijo, da bi se dal v podonavskih kneževinah ohraniti sedanjih volilnih red. Knjez Karl se čuti osamljenega, vladu ima dokazov, iz katerih je razvidno, da stoji romanska prevratna stranka v zvezi z ogersko levico. Stranka Bratianova ima mnogo denarjev, orožja in prijateljev. V Bukanrešti se razgovarjajo o potrebi državnega prevrata, vendar še ne vedo, ali bi se smeli zanašati na vojake. — Če je ta novica resnična, se zopet nekaj snuje.

V Italiji so zasledili zaroto in so zarad tega v Neapeljnju mnogo oseb zaprli. Zarota izvira bojda od neke splošne republikanske zveze, katera imenuje Viktorja Emanuela samo kralja sardinskoga. Ta zveza razpošilja sem ter tje prav burna pisma. V enem teh pisem so se žene vabilo, naj imajo vrelega olja pripravljenega za prihodnji punt. Zadnje pismo pravi, da

mož, ki kljubuje tudi bodljajem lastne vesti; ali to je teže dokazati, nego z jasnim čelom trpeti nadloge, prijateljsko izdajstvo, zlobo svojih sovražnikov; ali vendar, to moraš dokazati, Štefan, če nečeš, da se prestol sesede pod teboj in krona v prah ne pade ti z glave.“

„Tega ne tega!“ — vsklikne Tomažević razhujen.

„A Kosarevna je pobegnila z zvestim služabnikom tvojega očeta kralja?“

A, kaj zato, — odgovori Tomažević hladno, „nič se ga ne bojim več.“

„Tedaj si se vendar bal ga?“ — oponese mu Vojakcija, „tedaj starci sluga tvojega očeta ve skravnosti, ki bi tebi utegnili biti nevarne; ker je Kosarevna po včerajnjem pomilji, ko je vnovič nada posijala, blagost jela smijati se jej, vendar le tako nenadoma pobegnila brez kakove obotave, gotovo je razodel jej svojo skravnost, — skravnost, ki je tako na enkrat umorila jej vso ljubezen, vse nadre v bodočest.“

Tomažević poobesi oči in nekoliko časa molči. „Ti si tako dejala, mati moja“, — spregovori naposlед odločno, „da, tako je. Ali vendar se ne bojim, in ko bi tudi vsemu svetu razodel ta pēs svojo skravnost in mojo, in ko bi Kosarevna tožila komurkoli, kjer si bodi, nikjer ne najde zavjetja, nikjer ne pomočnika ne vere! Ogerski kralj — Matijaš Korvin mi je veren zavjetnik. Le urno v Bobovec, zato da tem popreje zasveti se mi krona na glavi, in da razmnožim nje lesk, da razširim bosniško slavo, da zmagovali svoj narod osvobodim mohamedanske sužnosti.“

„Edaj v Bobovec!“ — omeni Vojakcija po kratkem molčanju. Po eni uri je kralj Štefan Tomažević že na poti v svojo stolico (hauptstadt). Ali narod, ki je bilo obilo, sešlo se ga iz vseh krajev po kraljevini k pogrebu kralja Štefana v Sutiski, narod se mu zelo čudi, sinu — pa da se mu tako mudi od očinega groba, ko mrtvaški obredje niso nehali še. (Dal. pr.)

se bo izdal samo še eno tako pismo, v katerem se bo naznana ura ustaje, potem pa napoči zarja barikad.

Iz Genève se poroča o velikih neredih; nekoliko oseb so deli v zapor ljudstvu jih je hotelo osvoboditi, pa mu ni obveljalo. Nevolja je velika proti internacionalnemu zveznemu svetovarstvu.

V Madridu so kortesi sprejeli postavo, da se najmę državno posojilo. Serano je razlagal in povdral resnost časa. Potem se je predložila osnova ustawe, ki že oglasene svobodštine potrjuje in izreka, da se ima katolicizem ohraniti, drugim veram pa dati popolna svoboda. Vladarsko načelo ima biti dedna monarhija, kortesi, ki se volijo vsaka 3 leta, senat voljen na 12 let in pa ministerska odgovornost.

Razne stvari.

* (Ljubljanska Slovenija) priporoča volilcem kranjskega, tržiškega in loškega okraja g. dr. Razlaga kot deželnega poslanca. O tem znanem rodoljubu pravi oklic: Ime dr. Razlaga, ki že veliko veliko dela in piše za narod naš, je po vsem Slovenskem tako slavnognano, da se priporoča že samo. Šest političkih okrajev na Štajarskem mu je že dvakrat ondi izročilo poslanstvo, kateremu pa se je lani iz tehtnih nagibov, čeravno težkega srca, sam odpovedal. Vprašali smo ga, ali ne bi sprejel poslanstva, ako ga naši možje v Kranji volijo, in odgovoril nam je, da se nikakor ne ponuja sam, ker ne hrepni niti po slavi niti po kakem dobičku v poslanstvu, da pa, če ga narod pokliče v zbor, uboga častnemu poklicu. — Dr. Razlag, kot advokat stanuje v Brežicah, ima pa kakor na Štajarskem in Hrvaskem, tudi na Kranjskem na Čateži, okraju krškega, zemljišče (grunt), ktero kot umen gospodar in ud naše kmetijske družbe marljivo obdeluje. Po posestvu, od kterege davek plačuje, je tedaj dr. Razlag tudi naš srenjančan. Sin kmečkih staršev in v treh deželah z davki obložen gruntni posestnik dobro poznata tudi težave Vaše; sicer pa mož ravno tako bistre glave in velike učnosti kakor milega in mirnega srca in izvrsten govornik v domačem jeziku, ima vse lastnosti, ki se dandenes zahtevajo od zastopnika narodnega; vrh vsega tega je tudi njemu, kakor sedanji narodni večini našega deželnega zabora, v vsem nepremakljivo sveto geslo: „za vero, dom in cesarja!“

* (Narodno gibanje.) V št. Lenartu pri Brežicah in v Pišecah nameravajo ustanoviti gospodarsko čitalnico. Svetovati bi bilo, da bi se tudi po drugih še tako majhnih krajih osnovale kmetijske čitalnice, katerim bi bili stroški lahko prav majhni. Ako se vresniči želja nekterih rodoljubov mariborskih, skrbelo bo tukajšno politično društvo za bralce, ki bodo hodili po manjih čitalnicah podučevat o raznih gospodarskih, političnih itd. predmetih.

* (Nezaupnica dr. Tomanu.) Študentje vseučilišča graškega se bodo, kakor nam pišejo posamezni na počitnicah raztreseni študentje, ali pridružili nezaupnici dunajskih študentov, ali pa mu poslali pismo ravno istega smisla. Radovedni smo, ali res naši sedanji „vodje“ ne opustē svoje omahljive in blede politike oportunistva, ako jim vsa slovenska mladina na ravnost reče, da političnega dedinstva po njih s kratka ne prevzame, in da hoče hoditi narodno pot do sreče in svobode narodove.

* (Akademija za pravoznanstvo — odložena.) V 20. seji lanskega dež. zabora kranjskega osnovani postavi o jeziku slovenskem v ljudskih in srednjih šolah pridjane želje, naj bi se v Ljubljani ustanovila za pravoznanstvo akademija s slovenskim jezikom, ministerstvo bogočastja in nauka, kakor pravi odpis od 10. t. m., tako dolgo ne more rešiti, dokler ne bodo doognane razprave, ki jih ravno zdaj ministerstvo ima z učiteljskimi zbornicami pravo- in državoslovnimi, v katerih gre za to, kako naj se vprihodnje osnovajo učilišča prava, in ali se v ta šolski organizem dajo umestiti take više specijalne učilnice, ktere dozdaj niso navadne bile v deželah, ki so zastopane v dunajskem državnem zboru. Potem še le, kadar bo to vprašanje po omenjeni poti v principu rešeno, more ministerstvo enoglasno izrečeno željo kranjskega deželnega zabora v prevdarek vzeti. — Menda se po tem takem ne motimo, ako mislimo, da je — ne bo akademije za pravoznanstvo. Dunajski profesorji bodo rekli: vseučilišče ali pa nič, in potem tudi mi dobimo — nič. Saj smo tega že vajeni. (Nov.)

* (Iz mestnega zabora ljubljanskega.) Novo mesto zastopništvo ljubljansko je imelo 30. marca svojo prvo sejo, ktere se je udeležilo 27 udov in začel jo je magistratni svetovalec Guttman z nagovorom, v katerem je razlagal svoje delovanje. Svetovalec Seunig je potem kot starešina prevzel predsedništvo. Volitve so se takoj v prvi seji potrdile in se je izrekla g. Gutmanu javna zahvala za njegovo poslovanje. Dr. Recher in Terpin se volita v odbor, ki ima sestaviti spisnik porotnikov. Župana bodo volili 5. t. m. Tudi po zunanjih listih se potrjuje sporočilo našega ljubljanskega dopisnika, da ima K. Dežman največ upanja postati mestni glavar.

* (Nova poslanca.) Iz razreda velikega posestva štirskega sta voljena v deželnem zbor gg. dr. Stremayr in bar. Hammer-Purgstall. Udeležilo se je 127 volilcev in je prvi dobil 79, drugi 76 glasov. Konservativne stranke kandidata sta dobila po 50 glasov.

* (Za okrajnega sodnika v Mariboru) se je imenoval gosp. Ribič, ki je dozdaj opravljal enako službo v Konjicah.

* (Čudne oblike.) Vrednik nekdajnih „Narodni Noviny“ in „Nar. Pokroka“ in pa nekoliko drugih českih rodoljubov je obsojeno zarad telegramov, v katerih so o svojem času izrekali svojo zadovoljnost s česko deklaracijo. Po razlaganju državnega pravdnika ti telegrami niso pregrešili proti postavi zarad svojega zadridaja, ampak zarad svoje „čudne oblike“.

* (Iz Prage) se nam poroča, da se je v kratkem nadejati, da se odpravi izjemno stanje. Gledé populne amnestije obsojenih vrednikov in drugih politično obsojenih pa si v dotičnih krogih prav nič ne obetajo.

* (Koruna.) Prejšnji vrednik tega časnika g. Müller je obsojen

zarad zločina kaljenega javnega miru in zarad pregreška šuntanja na 5 mesecov sedέa s postežem in pa 500 gl. zgube na kavciji.

* (Tabor na Kalcu) bo menda predsedoval g. odvetnik dr. Lavrič iz Ajdovščine; iz Ljubljane pričakujejo g. dr. Costo.

* (Še enkrat Šmarje) Šmarje o kteri smo pripovedali, da se tam bo ustanovila 4 razredna slovenska šola, so Šmarje pri Jelših na Štajarskem. Naj bi tudi Žavski trg posnemal Šmarčane in pomnožil svojo ljudsko šolo z 4. razredom. Ne bilo bi potem treba prebivalcem zgornje savinske doline svoje otroke pošiljati v nemškarske celjske šole in Celjani, ki se jim gnusi slovenščina, slovenski denar pa jim dobrotekne, bi naj potem gledali, kako si napolnijo klopi svojih šol z nemškimi učenci.

* (Iz Kamnika) se eden naših dopisnikov pritožuje, da je v tamšnji čitalnici tudi marsikaj slabje, kakor bi po navadnih tirjatih od slovenske in narodne čitalnice pričakovati bilo, ker se v občevanji slovenščina odstavlja in je konverzacija (gotovo proti namenu čitalnice) navadno in po večem delu nemška. To je graje vredno, in gotovo tudi — zboljšanja potrebno.

* (V Trstu) je stopil 31. t. m. mestni zbor v prvi skupaj in novovoljeni poslanci slovenske okolice so nastopili svojo precej težavno pot. Slovenci mislijo v zboru samo slovenski govoriti. Prav tako, le koncesij ne delati tam, kjer se dobi samo zasmehovanje za plačilo.

* (Odbor českih rodoljubov) na Dunaj misli osnovati šolo za uboge česke dečke, ki pripotujejo na Dunaj dela izkat in se tako brez poduka na tujem ponemčijo in domovini odtujijo. Odbor vabi vse česke rojake naj z denarnimi doneski pomorejo dobrotnemu početju na noge.

* (Siriškega cesarja) veliki knjez Vladimir je potoval te oni skozi Dunaj v Italijo.

* (Novo društvo na akcije.) Na Dunaji se bo menda ustanovila „kranjsko-koroško-štirska banka za kupčinstvo, rudarstvo in obrtništvo.“ Ustanovitelji te banke so: Fid. Terpin, P. Kozler, dr. Kozler, J. Kozler, K. Obreza, J. Baumgartner, J. Krisper, C. Pammer. Glavnica banke bo znašala 5 milijonov goldinarjev.

* (Most čez Savo pri Sevnici,) kterege hoče, kakor smo že naznajali, napraviti srenja sevnščka, v Gradcu ni našel nasprotnikov. Kar pa se tiče ravno tako kranjske, kakor štirske dežele, poslal ga je deželni odbor štirski v Ljubljano, naj bi ondotni deželni odbor izposloval za most pri deželnem zboru podporo iz deželnega zaklada kranjskega. Ker nimamo zedinjene Slovenije morajo vse take prošnje romati od Poncija do Pilata. Kakor se nam poroča, bo tudi prihodnji tabor v Sevnici govoril svojo besedo o tem mostu.

* (Srbska vlada) je zopet 7402 cekinov dala za narodno gledišče v Belegradu in sicer iz zapuščine ranjkega knjeza. Vsega vkljup je do zdaj vlada dala 20.000 cekinov v ta namen.

* (Družba českih delavcev) na Dunaji je sklenila v zadnjem mesečnem shodu, ustanoviti obrtniško česko šolo na Dunaji in preosnovati se po izgledu velicega prazkega delavskega društva „Oul“. — To omenjaje, želimo, da bi tudi pri nas, najprvo v Ljubljani, kjer je najlagljje mogoče, skušali osnovati delavska društva.

* (Po golem Krasu) se nameravajo hoste in gozdi nazaditi. Za letos je minister kmetijstva dovolil 10.000 gld., z opombo da se sme tudi več porabiti za porastenje Krasa. C. namestništvo v Trstu se je pridel gozdn inšpektor, ki bode imel voditi sajenje gozdnega drevja. — Do zdaj se je sicer od ondotnih okrajnih predstojništev vedno na viša mesta poročalo, koliko semena se je posejalo, koliko vsadnih gred se je skopalno na Krasu, ali vspeha ni bilo videti, ravno narobe pa se je skazalo, da je bil denar proč metan, ker ljudje niso sajenja umeli. Upajmo, da bode novi inšpektor neki g. Šarnagl srečneje vodil ta za Kras in njegovo rodovitnost toliko imenitna dela.

* (V Prvačini) 2 uri od Gorice, je od novega leta sem le še privatno bralno društvo, ki bere slovenske časopise in knjige; ako bi imelo do volj materijalne podpore, bi se rado kmalu v čitalnico par excellence spremeno. Zarad tega mili moj „Narod“, razglasil rodoljubnim Slovencem naj bi nam, po narodni omiki hrepenečim, blagovolili s kakoršno si bodi materijalno podporo pod pazduho segnoti in v ta namen nam ali knjig ali kaj drugega poslati. Srčno Zahvalno Vam bode, za vse, karkoli z napisom: „Slov. bralnemu društvu v Prvačini“ (P. Görz) pošljete, imenovano društvo izreklo. Tudi Slovenija Vam bode za Vaše darove na všeke hvaležna! — Tako nam piše eden nam znanih goriških rodoljubov. Podpiraje njegovo prošnjo, želimo da bi ne bila nespešna.

Odprl sem svojo

advokatno pisarnico

v Mariboru, Tegethofova ulica, nad prvim stropom
nove hiše g. Girstmajr-ja.

Dr. Janko Sernec.

Dr. Dragotin Breznik,

odvetnik v Ptuj.

naznanja, da odpre pisarno v svoji lastni, poprej
Čuček-ovi hiši, br. 89 na trgu, 5. aprila 1869.